

SATIEC BAUSKU!

KULTŪRAS UN TŪRISMA CEĻVEDIS BAUSKAS NOVADĀ

IZGAISMO ziemas
garos vakarus ar skaistiem
notikumiem BAUSKAS PILĪ

3. lpp.

KUR MĀJO ZIEMASSVĒTKU
BRĪNUMS?

Izstāde un papīra namiņu
izgatavošanas darbnīcas
Bauskas muzejā

3. lpp.

Decembra SVĒTKU PRIEKŠ
mājos VECPILSĒTAS SIRDĪ

4. lpp.

Izvēlies Bauskas novadu
par savu nākamā PASĀKUMA
vai KONFERENCES VIETU!

5. lpp.

METENDIENĀ Vecumniekos
apdziedās ražību

6. lpp.

RUNDĀLES STĀSTI

Rundāles ozolu noslēpums
un kā grāfs Pjotrs Šuvalovs
Dzirnavu dīķī līdaku ķēra

7. lpp.

Uz jautājumiem atbild titula
„GADA TŪRISMA
PAKALPOJUMU SNIEDZĒJS”
ieguvēji

8. un 9. lpp.

ATGŪSTI ENERĢIJU UN
DZĪVESPRIEKU!

11. lpp.

ESI SVEICINĀTS BAUSKAS NOVADA ZIEMĀ!

Ja lasi šo ceļvedi, tad tas jau ir pirmais solis, lai nelaistos ziemas mīgā, bet pasmeltos idejas, kā Latvijas drēgno sezonu izdzīvot priecīgi un omulīgi.

Gada nogale Bauskas novadā iemirdzēsies Ziemassvētku gaidīšanas spožumā. Mūsu dažādās kultūrtelpas aicina izbaudīt aizkustinošus koncertus, priecāties par izgaismotiem objektiem arī brīvdabā un kopā iedegt svētku eglis. Pierastos namus un vēsturisko ēku zāles ieraudzīt citā apgaismojumā, apskatīt tematiskās izstādes un līdzdarboties radošās darbnīcās, lai

pie dzīvotu kādu negaidītu Ziemassvētku brīnumu.

Būs iespēja tumšā gadalaika dienas pastiept garākas ar garīgo gaismu. Piepildīt svētku brīvdienas ar dzīvās mūzikas valdzinājumu, apmeklējot augstvērtīgus muzikālos notikumus un balles pilīs un muižās. Ja ir vēlme sameklēt kādu taustāmāku dāvanu sev vai tuviniekiem, tad jādodas uz mājražotāju, amatnieku un skolēnu mācību uzņēmumu tirdziņiem.

Ziemas miers Bauskas novadā ir tikai šķietams. Te ir tik daudz lielisku vietu, kur atstāt visu gada gaitā krāto nogurumu un uzpildīt savas

baterijas ar jaunu enerģiju. Plašā izvēlē ir atpūtas kompleksi, kur rīkot korporatīvos pasākumus, lai atskatītos uz padarīto un dotu startu kaut kam labam, daudzsološam nākotnē. Alternatīvu D vitamīnu drūmajos un aukstajos gadalaikos piedāvā pirtis un dažādi relaksācijas rituāli. Iepazīstot cauri gadsimtiem folklorā, rokdarbos, medicīnā saglabātās tautas tradīcijas, gūsi papildu spēku un iedvesmu savai ikdienai.

Šķir nākamās lappuses un atrodi to, kas tev palīdzēs Bauskas novada ziemā justies silti un mājīgi!

26. decembrī no plkst. 17.00 līdz 21.00, noslēdzot Ziemassvētku brīvdienas, Iecavas kultūras nams aicina uz Iecavas parku, lai sajostos kā BURVĪGĀ PASAKĀ un iegrimtu neaizmirstamās noskaņās. Varēs baudīt MŪZIKAS un GAIŠMAS SPĒLES, LĀZERU ŠOVU, IZGAISMOTUS VIDES OBJEKTUS un MULTIMEDIĀLUS BRĪNUMUS.

KUR MĀJO ZIEMASSVĒTKU BRĪNUMS?

No 2023. gada 1. decembra līdz 2024. gada 7. janvārim Bauskas muzejā būs apskatāma Ziemassvētku izstāde “Kur mājo Ziemassvētku brīnums?”.

Izstādē apskatāmas visdažādākās mājiņas, kas ir bieži sastopams motīvs Ziemassvētku rotājumos. Tie ir stikla eglīšu rotājumi, kartona un papjē-mašē dāvanu kārbīņas, greznī papīra nami un pīparkūku namiņi, apsveikuma kartītes. Arī leļļu mājas ir vietas, kurās sastopams Ziemassvētku brīnums, kas, līdzīgi kā citas rotaļlietas, ir viena no populārākajām Ziemassvētku dāvanām. Tās var būt

pirtas veikalos vai pašu izgatavotas, iesaistoties aizraujošā un radošā darba procesā.

Izstādē apmeklētāji varēs uzzināt par laiku Latvijā (20. gadsimta 20.-40. gadi), kad rotaļlietas bieži vien nebija praktiskas un lētas. To sevišķi izjuta mazturīgākas iedzīvotāju aprindas, kurās ģimenes budžets neatļāva izdot lieku latu par kādu paijiņu vai citu rotaļlietu. Tā laika periodiskajos izdevumos “Atpūta”, “Zeltene” un “Mazās Jaunības Tekas” regulāri parādījās skolotājas, pedagoģes un bērnu rakstnieces Antonijas Āres raksti ar Zinas Āres ilustrācijām, kā izgatavot paštaisītas rotaļlietas no dabas materiāliem, papīra, kartona un auduma atgriezumiem.

Par 1930. gadā paštaisīto leļļu mājiņu no sērkokociņu kastītēm, kuru vecāki uzdāvināja piecgadīgai meitai, rīdziniece Irina Piļķe (1925-2011) atceras savos pierakstos: “Pirms Ziemassvētkiem mazās Irinas ve-

cāki un vecvecāki vakaros bieži vien ieslēdzās virtuvē, bet meitenei lika iet gulēt. Irēnai vajadzēja ļoti daudz pacietības, lai neieskatītos pa durvju šķirbu. Un cik daudz prieka bija ieraudzīt zem eglītes krāšņu leļļu māju. Spēlējies ar to bija ļoti ērti, jo varēja noņemt jumtu. Mājā bija viss kas – guļamā un viesu istaba un pat tualete. Mēbeles bija visdažādākās: rakstāmgalds, spogulis, skapis un pat radio aparāts. Greznajā mājā dzīvoja Irīnas mazās celuloīda lellītes ar zīda matiem un mazās gumijas lellītes. Vēlāk meitene iemācījās pati pagatavot mēbelītes no tukšām sērkokociņu kārbīņām.”

Ziemassvētki ir dāvanu laiks, kad gribas iepriecināt apkārt esošos cilvēkus ar kādu oriģinālu un skaistu dāvanu. Mīļi gaidīti papīra namiņu izgatavošanas darbnīcās! (Skat. 12. lpp.)

Aicinām rast Ziemassvētku sajūtu Bauskas muzejā!

IZGAISMO ZIEMAS GAROS VAKARUS AR SKAISTIEM NOTIKUMIEM BAUSKAS PILĪ

Muzeja kolektīvs aicina iepazīt Bauskas pili diennakts tumšajā periodā, piedaloties nodarbībā “Apgaismojums renesanses pilī” 9. decembrī. Būs iespēja doties pastaigā pa pili, kas izgaismota ar apgaismes ķermeņiem, kādi izmantoti 16. un 17. gadsimtā. Uzzināsi, kādas sveces tika lietotas; izmēģināsi, kā iegūt uguni ar kramu un kā bija sveču gaismā šūt, rakstīt un lasīt; līdzdarbosies ēnu teātrī un galda spēlēs.

Ziemassvētku gaidīšanas laiku bagātinī ar mūzikas baudīšanu 17. decembrī kopā ar vokālo grupu FRAMEST. Koncertā sagaidīs krāšņa un daudzveidīga programma Beātes Zviedres, Rūtas Dūdumas-Ķirses, Mika Abaroniņa un Jāņa Ķirša izpildījumā. Skanēs Ziemassvētku klasiskās melodijas un latviešu komponistu mūzika, kā arī kāds pirmatskaņojums.

Savukārt gada noslēgumu aicinām pavadīt izklaidējoši izglītojošā pasā-

kumā “Livonijas laika Ziemassvētku balle”, kas notiks 29. decembrī. Tā būs 15. gadsimta beigu un 16. gadsimta sākuma Melngalvju brālības Ziemassvētku tradīcijās ieturēta balle dāmām un kungiem. Būs dejas, mūzika, atpūšanās pauzes un stāsts par brālības Ziemassvētku svinēšanas tradīcijām.

“Livonijas laika Ziemassvētku balle” ir skaista tradīcija, kas aizsākās 2012. gadā un, tāpat kā pasākums “Apgaismojums renesanses pilī”, ir daļa no cita tradicionāla izglītojošu pasākumu avota Bauskas pilī - Senā dzīvesveida skolas nodarbības. Nodarbībās ir iespēja apgūt seno amatu prasmes un gūt priekšstatu par Bauskas pils periodam atbilstoša laika cilvēku dzīvesveidu, sadzīves kultūru, zinātni, atklājumiem.

10. februārī aicinām uz vēl vienu Senā dzīvesveida skolas nodarbību “Herbalistika”. 16. un 17. gadsimtu

var dēvēt par herbalistikas uzplaukuma laikmetu, jo ārstniecības augu gudrības apguva ne tikai botāniķi, mediķi, bet arī augstdzimušo kārtas pārstāvji. Pasākumā būs iespēja uzzināt, kāpēc zintis par augiem bija cieši savītas ar astroloģiju, maģiju un folkloras tradīcijām. Pasākumā piedalīsies ārstniecības augu pazinējs, herbalistikas skolas dibinātājs Latvijā Juris Bušs.

Aicinām pievienoties koncertu un pasākumu apmeklētāju pulkam, lai gūtu padziļinātu priekšstatu par Bauskas pils pastāvēšanas laika kultūru.

Vairāk par Bauskas pils muzeja piedāvājumu:

www.bauskaspils.lv

[/pilsmuzejs](https://www.facebook.com/pilsmuzejs)

[/bauskaspils/](https://www.instagram.com/bauskaspils/)

SATIEC BAUSKU! 3

DECEMBRA SVĒTKU PRIEKŠ MĀJOS VECPILSĒTAS SIRDĪ

2. decembrī, kopā ar pasaku tēliem svinīgi iededzot gaismas rotu pilsētas galvenās egles zarus, Bauskas Rātslaukumā tiks uzsākts Ziemassvētku gaidīšanas laiks.

Šogad decembra nedēļas nogalēs vecpilsētas centru piepildīs grauzdētu mandeļu smarža, daudzveidīga muzikālā programma un iespēja līdzdarboties radošajās darbnīcās.

Lai mudinātu iedzīvotājus dāvanas sarūpēt pie vietējiem ražotājiem, Bauskas Rātslaukumā tiks organizēti trīs dažādi Ziemassvētku tirdziņi. 10. decembrī tirgus laukumā pulcēsies skaistu lietu darinātāji jeb mājražotāji un amatnieki, kuri rada tekstilpreces, lietišķās mākslas un daiļamatniecības izstrādājumus. Otrās adventes tirdziņā svētku sajūtu uzburs vokālie ansambļi “Naktsvijoles” un “Eliksīrs”.

17. decembra tirgus būs visbrangākais, jo tajā piedalīsies visu realizējamo preču grupu ražotāji. Šajā dienā pilsētas centrālajā laukumā būs iespējams satikt arī Ziemassvētku vecīti un rūķus. Par Trešās adventes svētku prieku mūzikā rūpēsies vokālā studija “Pigoriņi”.

23. decembrī tirdziņa sortimenta galvenais vadmotīvs būs dažādi gardumi un našķi, ko likt svētku galdā. Ziemas saulgriežu gaismas uzvaru pār tumsu apmeklētāji tiks aicināti svinēt kopā ar folkloras kopu “Vilcenes” un Bauskas Tautas teātra budēļiem.

Aktualitātēm un jaunumiem seko līdzi:

- kultura.bauska.lv
- [/kultura.bauska](https://www.facebook.com/kultura.bauska)
- [/kulturas_centrs/](https://www.instagram.com/kulturas_centrs/)

IESAKA ARMANDS RUTKOVSKIS

Bauskas Valsts ģimnāzijas un Bauskas Mūzikas skolas absolvents, grupas "Bekars" dalībnieks, šova "X Faktors" finālists.

"Redzēt"

Noteikti iesaku doties nesteidzīgā pastaigā pa Bauskas pilskalna teritoriju. It īpaši rudens laikā tā ir laba vieta, kur relaksēties un nedaudz atslābt no ikdienas steigas. Man patīk doties pastaigās arī pa Likvertenu mežu, it īpaši ziemā. Vasarā aicinu apmeklēt zemnieku saimniecību "Vaidelotes" un doties ekskursijā pa saimniecības teritoriju. Tur vienmēr ir, ko redzēt, izgaršot un piedzīvot. Būtiski, ka vienmēr tur jūties gaidīts.

"Ēst un degustēt"

Iesaku apmeklēt krogu "Aveņi" Bauskā un kafejnīcu "Viestarti" vai krogu "Sombbrero" Iecavā, jo tur vienmēr var ļoti garšīgi paēst. Ne velti ir teiciens, ka paēdis cilvēks ir laimīgs cilvēks.

"Darīt"

Ziemas brīvdienu tumšajos vakaros noteikti jādodas uz novada kultūras namiem, kas piedāvā ļoti plašas

kultūras atpūtas iespējas: izrādes, koncertus, izstādes. Turklāt bieži vien šie pasākumi ir sirsnīgāki un ekonomiski izdevīgāki. Īpaši iesaku aplūkot Iecavas kultūras nama piedāvāto pasākumu klāstu. Tie ir gandrīz katru sestdienu, sniedzot iedzīvotājiem plašu un daudzveidīgu izklaidi.

IZVĒLIES BAUSKAS NOVADU PAR SAVU NĀKAMĀ PASĀKUMA VAI KONFERENCES VIETU!

Bauskas novads ir perspektīvs semināru un pasākumu galamērķis, kurā iespējams baudīt gan senatnīgu gaisotni kādā no apkārtnes pilīm un muižām, gan mūsdienīgu un latvisku interjeru atpūtas kompleksos un viesu namos no 20 līdz pat 150 viesiem.

Konferenču un semināru telpas

Bauskas novada konferenču telpu piedāvātājiem ir pieredze uzņemt un organizēt gan valsts, gan starptautiska līmeņa konferences un seminārus. To piedāvājums atbilst augstām prasībām un standartiem. Konferenču iespējams organizēt gan vēsturiskās pilīs un muižās, gan modernos atpūtas kompleksos, nodrošinot mūsdienīgu infrastruktūru un aprīkojumu.

Aktivitātes un interaktīvas programmas

Mūsdienās konferences organizēšana nav iedomājama bez dažādām

papildu aktivitātēm, kas ļauj iepazīt tuvāko apkārtni un vietu. Bauskas novada piedāvājums šajā ziņā ir bagāts un daudzveidīgs, piedāvājot gan aktivitātes un interaktīvas programmas, kas atbilst kādam noteiktam gadsimtam un objekta konceptam, gan iespēju līdzdarboties meistarklasēs un vietējo produktu degustācijās. Organizējot divu dienu konferenci, atsevišķos objektos iespējams baudīt arī relaksējošas ūdens procedūras un spa piedāvājumu. Kultūras cienītājiem iespējams organizēt koncerta vai pasākuma apmeklējumu tuvējā kultūrvietā.

Kāzas un svinības

Bauskas rātsnamā atrodas greznākā dzimtsarakstu nodaļa Latvijā, te laulāties brauc ne tikai novada iedzīvotāji, bet arī rīdzinieki, cēsinieki un pat daugavpilieši. Viena no specializācijām novadā ir kāzu viesu

uzņemšana, līdz ar to objekti ieteiks labākos pakalpojumu sniedzējus, lai padarītu šo dienu īpašu. Savukārt, ja gaidāma īpaša jubileja vai svētki un vēlies justies kā mājās, to iespējams organizēt gan lielākos atpūtas kompleksos un muižās, gan mazākos un omulīgos viesu namos.

Lai produktīvas konferences un jauki pasākumi Bauskas novadā!

Informācija par konferenču un semināru telpām, viesu namu svētku iespējām un kāzu piedāvājumiem Bauskas novadā:

 visit.bauska.lv

SATIEC BAUSKU! 5

METEŅDIENĀ VECUMNIEKOS APDZIEDĀS RAŽĪBU UN IZDOŠANOS

Meteņi ir dinamiskā Saules gada sākums – kad izkaldinātos un dzimtas atbalstītos plānus ir jāsāk realizēt telpā. No teorētiskiem plāniem jālaižas lejā matērijā. Meteņos jābeidz vērt un jāsāk aust.

Meteņi dabā ir pavasara atnākšanas svētki. Kāpēc jau februārī? Tāpēc, ka dziļi zemē viss jau mostas. Vizuāli to redzam mazliet vēlāk - martā, kad virszemē parādās pirmie asni.

2024. gada 10. februārī Bauskas novada Vecumniekus pieskandinās gadskārtējās Meteņdienas. Kopš 2015. gada, kad notika XVI Starptautiskais masku tradīciju festivāls un par tā norises vietu tika izraudzīts Vecumnieku pagasts, ik februārī šie svētki pulcina simtiem tuvu un tālu Meteņdienas svinētāju. Kopš pirmsākumiem par Meteņdienas tradīcijas kopšanu rūpējas Bārbeles pagasta folkloras kopas “Tīrums” vadītāja Irita Vimba ar domubiedriem.

“Meteņi mūsu novadā ir ļoti īpaši. Tieši šajā laikā noslēdzas iešana budēļos. Meteņi ir unikāla Zemgales un

Kurzemes tradīcija, kas tika atjaunota tieši pie mums, Zemgalē, Vecumniekos, akcentējot maskotā tēla - budēja - nozīmīgumu tradicionālajā kultūrā,” stāsta I. Vimba. Kā atzinuši ārvalstu kultūras pētnieki, Meteņi ir UNESCO nemateriālā kultūras mantojuma cienīga vērtība. Šai tradīcijai ir liels spēks, jo tā turpina dzīvot vietās, kur tā cēlusies. “Budēlis ir auglības simbols. Tēla nosaukumā ir ietverta būtība – budīt, kas nozīmē veicināt, modināt, aktivizēt, ievibrēt, lai varētu iesākties nākamais gada rīts. Gada laikrites izdošanās ir ļoti nozīmīga ikvienam, kas audzē ražu, kopj lopus, vēlas ģimenes saticību, bagātību un harmoniju,” stāsta I. Vimba.

Meteņos svarīgs ir budēju gājiens. Jo vairāk budēju, jo Metenim lielāks spēks. I. Vimba atceras, ka 2018. gada Meteņu svinībās Ve-

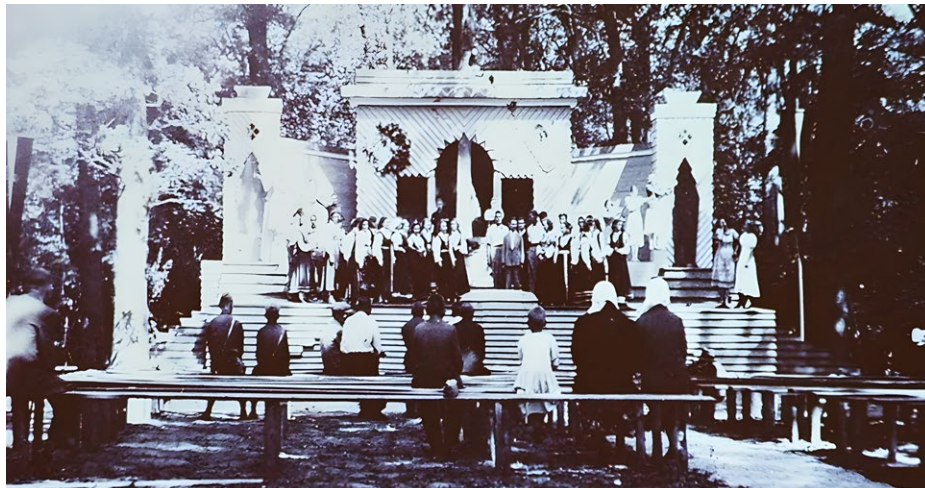
cumniekos bija sapulcējušies vairāk nekā 100 budēļi vienuviet. “Tā bija neapraķstāma sajūta, kad šī vīrišķā enerģija, kas virmoja gaisā, lika sajūst pārliecību par mūsu tautas spēku un izdzīvošanas spēju, jo budēju gājienu piedalās tikai vīrieši. Meteņdienas budēļi ir tradīcijas svarīga sastāvdaļa, kas pasaulei piesaka vīrišķā spēka nozīmīgumu ne tikai šajā rituālā, bet dzīves un tautas izdzīvošanas kontekstā kopumā,” skaidro tradīcijas kopēja.

Lai varētu dižoties ar savām tradīcijām un kopā priecāties, ikviens interesents tiks gaidīts Meteņdienas svinībās Vecumnieku Jaunā ezera krastā, kas jau tiek dēvēts par Budēļkalnu. “Būs ugunsbumbas ripināšana un Meteņa mīziens. Esam iecerējuši arī kādu pārsteigumu, kas papildinās svētku norisi,” sola Irita Vimba.

No 13. gadsimta saglabājusies leģenda par Rundāles ozoliem. Vecajā Rundāles pilī bijis klosteris, kur dzīvojuši mūki. Tad uznākuši mūkiem grūti laiki, jo kungi gribējuši klosteri slēgt. Mūki lūgušies, lai viņiem atļaujot novākt vēl tikai vienu ražu, kas arī atļauts. Tad mūki izdarījuši viltību – visus lielos laukus apsējuši ar ozola zīlēm. Vai mūkiem izdevies šai vietā tālāk dzīvot un novākt pirmo ozolu ražu, nav zināms. Taču šodien Rundāles pagastā ir unikāls dabas veidojums – “Ozoldārzs”. Tas atrodas iepretim Mežotnes baznīcai. Agrāk tur bijusi firstu Līvenu fazānu audzētava. Apkārt parkam vijās grantēti celiņi ar soliņiem malās, bet centrā bija arhitekta Arno Teivena veidota brīvdaibas estrāde.

Estrādi svinīgi atklāja 1939. gada vasarā. Pasākums sākās Mežotnes baznīcā ar liturģisko dievkalpojumu un turpinājās ar teatralizētu svētku

gājienu, bet noslēdzās ar J. Akuratera traģēdijas “Viesturs” izrādi. Izrāde notika Mežotnes aizsargu dramatiskās trupas izpildījumā. Režisors un galvenās lomas atveidotājs bija pats Mežotnes aizsargu nodaļas priekšnieks Ludvigs Bērziņš.

Šodien tā ir īpaša dabas teritorija, kurā ir saglabājusies apmēram 220 gadu vecu ozolu audze 18 hektāru platībā. “Ozoldārza” mīt Eiropā reti sastopams kukainis – blāvais

praulgrauzis, kam dabas procesu ciklā ir svarīga nozīme. Praulgraužu kolonijas mitinās nokaltušos zarus, celmos, vēja nogāztos kokos, tos pārvēršot sīkos putekļos. Tādēļ vietējiem iedzīvotājiem “Ozoldārzā” nav atļauts lasīt kritālas un cirst pamežu. Taču daudzi grib redzēt mežu fīru kā ainavu parku. Speciālistiem nākas pacietīgi skaidrot, ka cilvēka iejaukšanās dabas procesos biotopam var radīt nopietnus draudus.

Noskaties video par Rundāles ūdenszirnāvē, kas atrodas ainaviskā vietā pie ezera netālu no Rundāles pils. Izveidotajā muzejā ikviens interesents var iepazīties ar gaudu vēsturisko pārstrādes procesu. Pirmās liecības par dzirnāvē atrodamas jau 1825. gadā. Zināms, ka tām mainījušies īpašnieki, pāris reizi tās nodegušas un atkal atjaunotas, bet uzplaukumu piedzīvojušas 1934. gadā, kad tās nopirka Valdemārs Bergmanis.

MILZU LĪDAKA DZIRNAVU EZERĀ

Rundāles ūdenszirnāvas ir jauns apskates objekts, kurā var uzzināt visu par dzirnavu darbu sendienās, atpūsties ar ģimeni un draugiem,

pamākškerēt no krasta. Bet agrāk, kad ļaudis strauvē plūduši uz dzirnāvē un miltu gaņģi maluši jo sparīgi, dzirnavu ezerā pats grāfs Pjotrs Šuvalovs sarīkojis tīkla zveju. Vīri piekrituši, tīklus iemetuši un nu gaidījuši, līdz ieraudzījuši milzu līdaku. Vīri nekādi nav varējuši sparīgo līdaku krastā izvilkt. Bet grāfs nav apjucis. Tieši pretēji. Līcis paņēmt šaujamo un nošaut to līdaku. Tikai tad varējuši to dabūt laukā. Dzirnāvēnieks stāstījis, ka viņam bieži zuduši pīlēni un nekādi nav varējis saprast, kas tos apēd. Tagad ticējis un visiem stāstījis, ka tā līdaka bijusi pie vainas. Gribat ticāt, gribat neticāt.

SATIEC BAUSKU! 7

Šoreiz uz jautājumiem aicinājām atbildēt divu populāru tūrisma objektu saimniekus un titula „Gada tūrisma pakalpojumu sniedzējs” saņēmējus 2022. un 2023. gada konkursā „Bauskas novada uzņēmēju gada balva”.

1. Lūdzu, pastāstiet par jūsu izveidoto tūrisma objektu - ar ko tas ir īpašs, kāds ir piedāvājums?
2. Kad un kāpēc nolēmāt iesaistīties tūrismā?
3. Atskatoties uz paveikto, kas ir tas, ar ko visvairāk lepojaties?
4. Ko jūs ieteiktu cilvēkam, kurš vēlas izveidot jaunu tūrisma objektu, lai tas veiksmīgi iekļautos tūrisma apritē?

MAZMEŽOTNES MUIŽA APMEKLĒTĀJUS LUTINA ARĪ ZIEMAS MĒNEŠOS

Atbild Iveta Burkāne, Mazmežotnes muižas īpašniece un vadītāja

1. Muiža lepojas ar savu seno vēsturi, muižkungu Līvena dzimtu, septiņām vēsturiskām rekonstruētām un restaurētām muižas ēkām, kurās ir īpaša, mājīga atmosfēra viesu lab sajūtai.

Par muižu ir savs vēstures stāsts, uzrakstīta grāmata, tās telpās izveidota cukurbiešu vēstures ekspozīcija, tiek rīkotas izstādes, koncerti, muzikāli dzejas vakari, kāzas, jubilejas, semināri. Mazmežotnes muiža saviem viesiem piedāvā viesnīcu, spa, pirtis, atpūtas, svinību, kāzu, semināru telpas.

Muiža atrodas skaistā dabas oāzē, kuru ieskauj miers, klusums, Lielupes tuvums un brīnišķīga apkārtnē visos gadalaikos. 15 hektārus plašajā teritorijā ir izveidots liels dārzs, dīķi ar strūklakām, izgaismotiem pastaigu celiņiem, dabas taka ar informatīvajiem stendiem un skatu laukumiem.

Piedāvājumā arī decembrī, janvārī un februārī ir atpūtas, pasākumu un semināru zāles gan muižas stallī, gan kungu mājā. Ir atvērta arī vies-

nīca, spa, pirtis pēc iepriekšējas un saskaņotas rezervācijas. Atsevišķi pēc individuālas vai kolektīvas rezervācijas var apmeklēt gan spa kompleksu, gan pirts mājiņu ar āra kublu.

Līdz decembra pirmajai pusei pie mums būs apskatāma Alfeja Bromulta gleznu piemiņas izstāde par godu gleznotāja 110 gadu jubilejai. Gleznas ir no muižas telpu un istabiņu interjera, bet šobrīd ir tā lieliskā iespēja 40 gleznu izstādi apskatīt vienā zālē, iepriekš piesakot apmeklējumu. Iespējams rezervēt arī ekskursijas pa muižu.

Decembrī klausītājiem piedāvāsim vairākus koncertus (skat. 12. lpp.).

2. Jau vairākus gadus pirms Mazmežotnes muižas iegādes man bija interese par kādu skaistu objektu Bauskas pusē. Tā kā biju ieguvusi augstāko izglītību tūrisma specialitātē, tad arī dzīves un darba gaitas vēlējos turpināt šajā nozarē. Iegādājoties Mazmežotnes muižu, jau sākotnēji bija skaidrs, ka būs jāiegul-

da ļoti daudz līdzekļu, pacietības un gribasspēka. Jau sākumā man bija skaidra vīzija par katras ēkas pielietojumu, zināju, ka visapkārt plefīsies skaista teritorija un ziedošs dārzs. Neapšaubāmi, tā bija apziņa, ka vēlos sniegt ieguldījumu Latvijas labā, sakopjot skaistu dabas stūrīti savā zemē un dodot jaunu elpu vēsturiskajām muižas ēkām.

Muižas atjaunošanas darbi sākās jau 2007. gadā. Tagad tie ir paveikti, lai varētu piedāvāt apmeklētājiem kvalitatīvu, skaistu un daudzveidīgu atpūtas vietu.

3. Lepoties muižā varētu ar vairākām lietām, bet, ja ir jāizceļ tikai viena, tad tas ir muižā padarītais darbs, neapstājoties, nepadodoties, noticot izvirzītajam mērķim. Tikai ar darbu, neatlaidību, piedzīvojot dažādus šķēršļus un tos pārvarot, ir sasniedzami labi rezultāti.

4. Protams, ka ar vienu padomu būtu par maz. Vispirms katram pašam viss ir jāizsver, jāparēķina izmaksas, gan tūrisma objektu veidojot, gan vēlāk to uzturot. Jāpārdomā arī vietas atbilstība un infrastruktūras piemērotība, sezonālā ietekme un tūristu piesaiste, kā arī apkalpojošā personāla nodrošinājums.

Jau sākotnēji jāsaprot, vai tiešām šādu objektu vēlos radīt un vai ar finansiālo nodrošinājumu būs gana. Manuprāt, svarīgi, lai papildus būtu arī kāda cita biznesa sfēra, kura nes ienākumus, jo objekta attīstības procesā, bet vēlāk arī uzturēšanā, rodas ne tikai paredzamas, bet arī neparedzamas izmaksas.

DABAS MIERS, IZSMALCINĀTS ĒDIENS UN VĒSTURES MANTOJUMS ATPŪTAS KOMPLEKSĀ “MIĶELIS”

Atbild atpūtas kompleksa “Miķelis” komanda.

MIĶELIS
ATPŪTAS KOMPLEKSS

Atpūtas kompleksam izstrādāts jauns identitātes logos.

1. Atpūtas komplekss “Miķelis” aicina baudīt skaistās dabas mieru, trīs zvaigžņu Superior viesnīcu un izsmalcinātus ēdienus restorānā, savukārt vēstures izziņai var nodoties, apmeklējot muzeju ar Lauku sētu un Seno spēkratu kolekciju. Atpūtas kompleksa teritorijā iekārtots arī plašs rotaļu laukums, kurš

īpaši vilina ģimenes ar bērniem pavadīt dienu šeit. Dabas baudītājiem un mīļotājiem tiek piedāvātas telšu un piknika vietas, laivu un sup dēļu noma, kā arī ir iespēja uzlādēt elektromobili.

2. Muzejs veidots 20. gadsimta 70. gados ar kolhoza “Uzvara” priekšsēdētāja Ivara Jansona iniciatīvu. 1995. gadā tika dibināts uzņēmums SIA “Uzvara-Lauks”, un muzejs nonāca tā paspārnē. Jau tolaik bija skaidrs, ka arī turpmāk tas darbosies kā muzejs. Laika gaitā, mainoties politiskajām, ekonomiskajām un sociālajām tendencēm, atpūtas kompleksā “Miķelis” izveidots mūsdienīgs tūrisma piedāvājums.

3. Dabas un cilvēku sadarbības rezultātā ir izveidota sakopta vide

skaistā, ainaviskā Zemgales lauku apvidū, Mūsas upes krastā, saglabājot vēsturisko mantojumu.

4. Pirms iesaisties tūrisma nozarē, izvērtē riskus, jo tūrisms Latvijā ir pakļauts noteiktiem ietekmi veicinošiem faktoriem, kas rada gan pozitīvas, gan negatīvas sekas. Nav liela māksla atvērt durvis klientam, taču, ja nezināsi savu patieso mērķauditoriju, agrāk vai vēlāk durvis nāksies aizvērt. Bet, kā saka, “kas neriskē, tas nevinne!”.

Darbs tūrismā un apkalpojošajā sfērā ir atbildīgs, izaicinošs un grūts, bet tajā pašā laikā radošs un inovatīvs. Jebkurā situācijā tev ir jābūt vismaz trīs soļus priekšā, jāvēlas izkāpt no komforta zonas, lai sasniegtu jaunus virsotnes un ļautos pārmaiņām.

IESAKA MONTA ZAUMANE

Stratēģiskās komunikācijas koordinācijas departamenta Strat-Com analītiķe, globālās drošības pētniece, Instagram konta @montatalkssecurity autore

“Redzēt un darīt”

Pēdējos sešus gadus esmu pavadījusi starp Latviju un ārzemēm, bet katru reizi, kad atbraucu mājās, ilgojos pēc trim vietām Iecavā.

Pirmais ir Iecavas parks, kur izstaiģāt ne tikai asfaltētos celiņus, bet arī mazliet noslēpumainās takas, kas ved gar upes krastu vai izlīkumo parka plašo teritoriju. Aicinu tur kopā ar bērniem izbaudīt meža sajūtu un arī pašam nedaudz kļūt par bērnu, it sevišķi ziemā, kad parka Divkalniņš ir klāts ar sniegu. Maza būdama, tur ziemās pazaudēju laiku, ieguvu neskaitāmus zilumus un jaunus draugus. Pagājušā gada ziemā atkal pamēģināju nošļūkt no kalna un secināju, ka Divkalniņā joprojām var pazaudēt laiku un, kas pats svarīgākais, - sajus-

ties kā priecīgam bērnam.

Otrs - Dievdārziņš. Turp vedu draugus, un visi vienmēr ir pārsteigti, ka kaut kas tik skaists ir tik ļoti labi noslēpts. Tā tam nevajadzētu būt! Brauciet uz Dievdārziņu un baudiet dolomīta klints sienas, interesantos kokus un Iecavas upi ar skatu uz baznīcu.

Trešais - Sila meža parks. Gribēju teikt, ka tas ir skaists ziemā, bet padomāju un sapratu, ka tāds tas ir arī pavasarī, rudenī un vasarā. Ozolu ielas galā, pāri Ģedules upītei un pie pirmā līkuma kreisajā pusē, tevi gaida celiņš. Ej droši iekšā un izstaiģā takas un tiltiņus, izbaudi meža burvību un svaigo gaisu. Tur, šķiet, es uzauģu. Maza braucu ar riteni, vēlāk jau staigāģos ar draudzenēm, bet tagad tur bēģu no ikdienas satraukumiem. Es tur atrodu mieru.

Ēst un degustēt

Pirms 15 gadiem vecāki ik pa laikam man un brālīm iedeva divus latus un 20 santīmus, lai mēs vasaras brīvlaikā

ietu paģst uz kafejnīcu “Dārta”. Vienmēr ņēmām vistas fileģu un frģ kartupeģus. Gāģģm tik bieģi, ka vairs nevajadzģja teikt, ko gribam. Nesen tur bijģu un, zinģet, man nevajadzģja ilgi domģt, ko es gribģu. Un garģa bija tģ pati! Ja gribat izgarģģot ģstu mģģas virtģvi, iesaku iegģģģģties “Dārta”. Visģem garģģo Iecavas ģecģģģģģģ. Labģu apģģģģģģ!

IEPAZĪSTI BAUSKAS NOVADA GARŠAS UN RADOŠUMU!

Bauskas apkārtnē izsenis ir bijusi Latvijas maizes klēts, tāpēc novada specializācija ir lauksaimniecība un tās produktu pārstrāde. Likumsakarīgi, ka daudzi uzņēmumi piedāvā apskatīt savu saimniecību un nodedūstēt ražotos produktus. Savu lomu Bauskas reģionā ir spēlējuši arī Kaucmindes Mājturības skola, no kuras izaugusi vesela paaudze labāko Latvijas saimnieču. Savas īpatnības kulinārajā mantojumā noteicis arī Lietuvas tuvums.

Atklāj tradicionālās un jaunās Bauskas novada garšas

Vai esi nogaršojis Zemgales kuģeli, no upenēm gatavotus kaperus, smiltsērķšķu meloņu ievārījumu vai siltu, tikko no krāsns izņemtu

saldskābmaizi? Vai esi izveidojis savu siera rituli?

Mūsu saimnieki glabā un popularizē ne tikai tradicionālās vērtības, bet arī rada mūsdienīgas garšas, izmantojot vietējo produktu bagāto piedāvājumu. Arī mūsu biškopji nav apstājušies pie tradicionālā medus pārdošanas, bet spēj piedāvāt inovatīvus produktus - kā putotu medu ar dažādām garšām vai relaksāciju bišu mājā.

Bauskas gastronomiskais piedāvājums nav iedomājams bez "Bauskas alus" alusdarītavā ražotā alus un "Veselības dzēriena", taču pēdējos gados mājās ražots ogu vai vīnogu vīns ir iekarojis klientu sirdis. To pamatījuši arī mūsu restorāni un kafej-

nīcas, iekļaujot tos savās dzērienu kartēs.

Piedalies un piedzīvo radīšanas procesu

Bauskas novadā strādā radoši cilvēki, kuri piedāvā iesaistīties arī pašā radīšanas procesā: veidot no māla un piedalīties cepļa atvēršanas svētkos, apgleznot dažādus priekšmetus, izgatavot sveci, roku krēmu vai pat sviesta karameli kopā ar saviem draugiem vai ģimeni.

Vietējo mājražotāju un amatnieku produktus var iegādāties arī īpašos veikaliņos gan Bauskā, gan novada pagastos.

Lai jūsu gastronomiskais ceļojums caur Bauskas novadu būtu bagāts un neaizmirstams!

IESAKA SANDRA ICAKA

piemājas saimniecības "Padegas" saimniece Viesturu pagastā, raidījuma "Īstās latvju saimnieces" 2021. gada un 2023. gada sezonas dalībniece, Bauskas novada Uzņēmēju gada balvas 2022 saņēmēja nominācijā "Gada amatnieks/mājražotājs"

"Redzēt"

Iesakū apmeklēt Mežotnes pilskalnu un atjaunoto Mežotnes baznīcu. Tā izveidota kā daudzfunkcionāls kultūras objekts, kur apskatāma gan vēsturiskajiem notikumiem veltīta ekspozīcija, gan notiek brīnišķīgi koncerti, kurus arī man patīk apmeklēt. Savukārt pilskalna teritorija ir laba pastaigu vieta. Laba vieta arī

ģimeņu vasaras atpūtai, jo pieejamas vietas teltīm un kemperiem. No maija līdz oktobrim pāri Lielupei ved gājēju tiltiņš, un tad pastaigas maršrutu var pagarināt, aizstaigājot arī līdz Mežotnes pilij otrā Lielupes krastā. Man šī objekta atjaunošana un pieaugoša popularitāte dod cerību, ka tūrisma attīstības vilnis drīzumā sasniegs arī Viesturu pagastu.

ATGŪSTI ENERĢIJU UN DZĪVESPRIEKU!

Bauskas novadā pieejami vairāk nekā 28 dažādi labjūtes pakalpojumu sniedzēji, kuri aicina atpūsties un atgūt spēkus pēc darba ikdienas. No pirts rituāliem līdz džakuzi un kubliem, no baseiniem līdz spa kompleksiem – šeit ikviens atradīs ideālu atpūtas veidu, kas atbilst viņa vēlmēm un vajadzībām.

Pirts rituāli – dzīves līdzsvara atgūšanai

Nekas nespēj tik labi nomierināt, likt aizmirst ikdienas rūpes un atjaunot ķermeni kā pirts rituāls profesionāla pirtnieka vadībā. Tas sniegs enerģijas pieplūdumu un labsajūtu, uzlabos veselību. Atvēlot sev vienu vakaru, atjaunosī prātu un ķermeņa līdzsvaru. Pirtnieks izvēlēsies vispiemērotākās slotas: stresa mazināšanai, ķermeņa uzmundrināšanai, imunitātes atjaunošanai.

Spa un džakuzi – romantiskai relaksācijai

Pirtis, baseini, hidromasāžas vannas, āra kubli nesteidzīgai vai romantiskai atpūtai kādā no apkārtnes viesnīcām vai viesu namiem ļaus uzkrāt enerģiju ikdienai. Pēc relaksācijas var uzturēties ilgāk un baudīt nesteidzīgu pastaigu, koncertu, vakariņas vai nakšņošanu izvēlētajā vietā.

Vairāk par spa un labjūtes pakalpojumiem Bauskas novadā

Vairāk par ēdināšanu un degustācijām Bauskas novadā

“Darīt”

Vēl tuvāk mūsmājām ir brīnišķīga vieta – brīvdienu māja “Grāvendāles pienotava”. Piejamas naktsmītnes nelielām kompānijām, pirtiņa, bet agrākajā pienotavā iekārtota zāle pasākumiem. Iekārtojuma stilu grūti definēt, bet tas ir ļoti interesants, jo katrai lustrai, sienas dekoram un senajam pienotavas atribūtam ir savs stāsts.

Est un degustēt

Protams, ka es vislabprātāk aicinu paviesoties mūsu saimniecībā. Tagad gan ir klusais periods, jo, sākoties rudens lietavām, pie mums

vairs nevar iebraukt autobusi. Taču es ļoti ceru, ka nākamgad šo problēmu mums izdosies atrisināt.

Sezonas laikā visaktīvākais ir jūlijs un augusts, kad briest arbūzu, meloņu un smiltsērķšķu raža. Tad mēs ar ciemiņiem runājam, staigājam, degustējam, baudām brīnišķīgo ainavu pie Lielupes, darbojamies zefīru un pastilu gatavošanas meistarklasēs. Piedāvājam arī izmantot atpūtas vietu, kur ir gan ugunsкура vieta, gan čigānu pirtiņa.

Lai nobaudītu no saimniecībā izaudzētajiem produktiem ražotās sulas, sīrupus, ievārijumus, uz kodu mērces,

pastilas, zefīrus un citus gardumus, interesentiem nav jāgaida jaunā sezona; tagad to visu var iegādāties arī mūsu nesen izveidotajā internetveikalā www.padegas.lv. No jaunumiem varu izcelt smiltsērķšķu un meloņu ievārijumu, kas iepriecinās ar savu unikālo garšu salikumumu. Viesu interesi vienmēr izraisa arī uz kodu mērce “Pikantais smiltsērķšķis”, kurā apvienots smiltsērķšķu skābums ar ķiploku pikantumu un čili asumu. Patī savu mīļāko produktu nevaru nosaukt, jo es neražoju neko tādu, kas man pašai negaršo.

PASĀKUMI BAUSKAS NOVADĀ

VĒRTS IEPLĀNOT!

01.12.–07.01. Ziemassvētku izstāde “Kur mājo Ziemassvētku brīnums?” Bauskas muzejā

01.12.–21.01. Tautas lietišķās mākslas izstāde “Dzīve kā košums” Bauskas muzejā

09.12., 13.01., 27.01., 10.02. un 24.02. plkst. 11.00 Atvērtās ekskursijas Bauskas rātsnamā Iespēja bez maksas gida pavadībā apskatīt Bauskas rātsnama ekspozīciju. Bauskas rātsnams ir vienīgais rekonstruētais 17. gadsimta rātsnams Latvijā.

02.12, 06.01. un 03.02. Tehniski radošā darbnīca Bauskas motormuzejā

Decembrī

08.12. Mārtiņš Vilsons koncertuzvedumā “Mīlestības gads” Mazmežotnes muižā
Skanēs Nika Matvejeva mūzika un Aleksandra Čaka dzeja.

09.12. un 16.12. plkst. 10.00-13.00 Papīra namiņu izgatavošanas darbnīcas bērniem Bauskas muzejā

09.12. Tematiskā nodarbība “Apgaismojums renesanses pilī” Bauskas pils muzejā

10.12. Ziemassvētku tirdziņš Iecavas kultūras namā
Piedalās vietējie amatnieki, mājrāzotāji un skolēnu mācību uzņēmumi.

10.12., 17.12. un 23.12. Ziemassvētku tirdziņš Bauskas Rātslaukumā

16.12. IGO Ziemassvētku koncerts “Tevī gaidot” Mazmežotnes muižā

Piedalās pianists Jānis Strazds un bundzinieks Ainis Zavackis.

16.12.–17.12. Citādas brīvdienas “Sievietes daba. Ziemā jeb Baltās Kazas deja Tumsā” “Evertu” sētā Bārbeles pagastā

16.12.–22.12. “Lustru balle” Rundāles pilī
17., 19., 20. un 22. 12. uzvedumu papildinās deju performances, kuras radītas horeogrāfa Reiņa Rešetina vadībā.

17.12. Vokālā ansamblā “Eternum” Ziemassvētku ieskaņas koncerts “Šovakar pat zvaigznes smaida” Iecavas kultūras namā

17.12. Valtera Poļakova foto izstādes “Piedzimis piederīgs?” atklāšana, fonda “Nāc līdzās” koncertprogramma kultūrtelpā “Mežotnes baznīca”

17.12. Vokālās grupas “Framest” koncerts Bauskas pils muzejā

19.12. “Ziemas saulgrieži” Viļa Plūdoņa muzejā
Salmu puzuru un rotājumu gatavošana, blūķa vilkšana, spēles un rotaļas

21.12. Ziemassvētku koncerts “Svētkiem vijoties” Mazmežotnes muižā
Piedalās dziedātāja Paula Saija, vijolnieks Raimonds Ozols, pianists Raimonds Macats un bundzinieks Andris Buiķis.

21.12. Ziemas Saulstāvju rituāls “Evertu” sētā Bārbeles pagastā

29.12. Livonijas laika Ziemassvētku balle Bauskas pils muzejā

31.12. Jaunā gada sagaidīšana

Bauskas Rātslaukumā ar dziedātāju Normundu Rutuli un Slaveno Rīgas orķestri

Janvārī

08.01.–28.01. Biedrības “Mans tautastērps” izstāde “Vizēt viz mūs` pūriņis” Mežotnes pagasta daudzfunkcionālajā centrā “Strēlnieki”

13.01. Imanta Ziedoņa dzeja mūzikā Bārbeles tautas namā
19.01. Kino vakars Bauskas pilī

Februārī

02.02. Meistarklase “Ar svecēm, svečturiem un lukturēm” Bārbeles tautas namā

10.02. Senā dzīvesveida skola “Herbalistika” Bauskas pils muzejā

10.02. Meteņi Vecumniekos Maskotu tēlu gājiens un Meteņu izdarības. Muzicēs folkloras kopas, un iespēja izgaršot Vecmuižas putru. Noslēgumā uguns šovs.

15.02. “Exsultate, jubilate” Liepājas Simfoniskā orķestra koncerts Rundāles pils Baltajā zālē

15.02. Zinātniska konference “Kurzemes-Zemgales hercogs Pēteris un viņa laiks” Rundāles pils muzeja konferenču zālē

Konference tiek rīkota tieši hercoga Pētera dzimšanas dienā, atzīmējot viņa 300 gadu jubileju.

24.02. Starptautiskais folkloras festivāls “Skaidrītes diena” Codē

UZZINI, KĀ AIZRAUJOŠI PAVADĪT BRĪVDIENAS BAUSKAS NOVADĀ!

Tu ceļo viens, divatā, kopā ar ģimeni vai draugu lokā un vēlies uzzināt aktuālo piedāvājumu? Aizpildi interaktīvo testu un noskaidro sev piemērotāko! Aiziet!

Izdevējs: Bauskas novada pašvaldība. **Salikts un iespiests:** SIA “Latgales druka”

Teksts un fotogrāfijas: Bauskas novada administrācija, Bauskas Kultūras centrs, Bauskas muzejs, Bauskas novada Tūrisma informācijas centrs, Bauskas pils muzejs, Iecavas kultūras nams, Pilsrundāles bibliotēka, Nauris Veiss, Uldis Stepanovs, Jeļena Brazjule, Dana Rodenkirhena, tūrisma pakalpojumu sniedzēji un personīgais arhīvs.

Tirāža – 400 eks.